

Entertainer Jonker verlaat na vijftig jaar het toneel

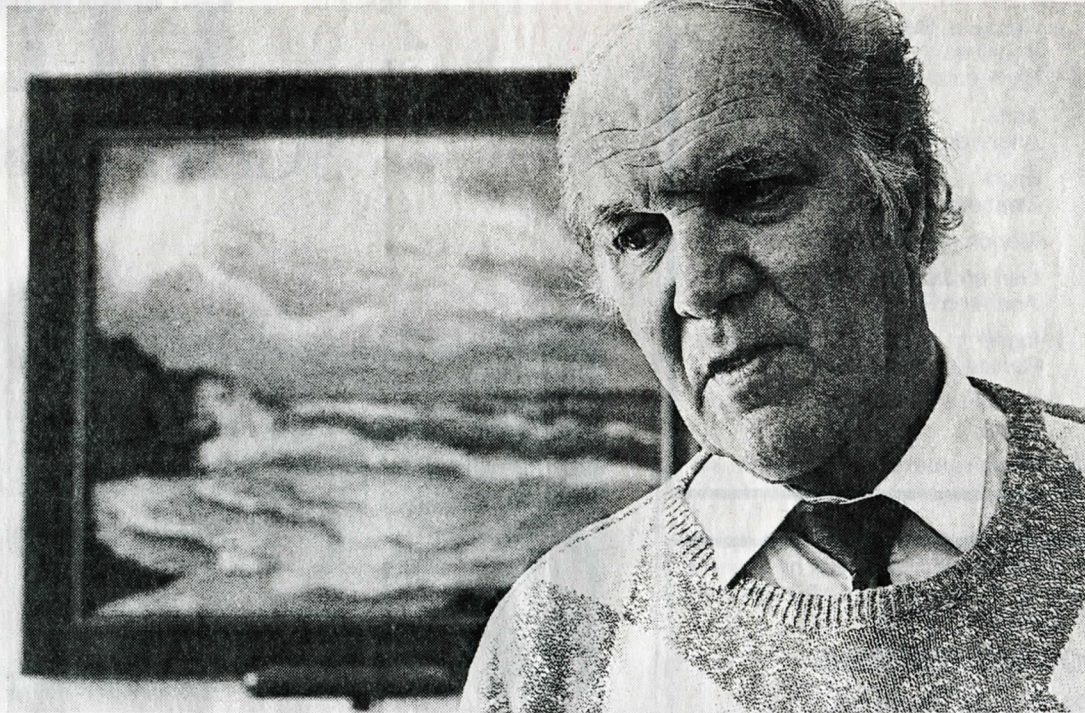
■ **ZUIDBROEK** – Zijn eerste optreden alleen. Voor de zangvereniging in Zuidbroek. Een grote zaal, verwachtingsvolle blikken. Gerard Jonker gaat goochelen. Voor het eerst in zijn leven. Hij heeft het net die middag geleerd, van de plaatselijke bierhandelaar Mulder. Met zijn geleende goochelkoffer op tafel, gaat het optreden van start. („Ik weet niet hoe ik het had, ik had mijn vingers niet op de goede plekken.”) Alles ging mis, viel op de grond, bleek zichtbaar voor het publiek. Ze lagen blauw. En Gerard deed in het vervolg alles mis. Maar dan met opzet.

Door **Janneke Vos**

Nu is hij tweeënzeventig. Vijftig jaar liggen achter hem, waarin hij op hoogtijdagen nauwelijks zijn bed zag. Op de planken, met de Wioka's, Ellen & the Moodmakers en de Gein Express. Clown was hij vooral, al dan niet geschminkt, conferences en sketches bracht hij, met veel lawaai of sober pantomime. Gerard wilde alles proberen en kon ook veel. Maar thuis in Zuidbroek had hij ook nog een zaak in woningtextiel en ook daar moest alles blijven draaien. Een druk, druk, druk leven. Nu heeft hij er een punt achter gezet. Het moest er een keer van komen.

„Ik heb last van mijn nek, en mijn arm. Er zijn nog meer problemen met mijn gezondheid. Ik kon het gewoon niet meer. Hoe moeilijk zo'n keuze ook is. Ik mis het nu al enorm, het toneel. Maar ik was de laatste tijd zo moe, zo moe. Ik kon het niet meer opbrengen.” Thuis in zijn woning aan de Sluisstraat spreekt Jonker de woorden bedachtzaam uit. De kamer is gesierd met clowns, in de vorm van een portret van hemzelf, maar ook hangend aan een touwtje, zittend in een stoeltje, met olijk geschminkte neus, ogen en mond, vrolijk de wereld inkijsend.

Een geboren artiest, maar een lolbroek was Gerard vroeger niet, welnee. Hij wilde tekenaar worden en beslist geen violist, zoals zijn vader

▲ Gerard Jonker, entertainer in hart en nieren.

Foto: Dennis Beek

wilde. „Een gierplank. Dat vond ik van een viool. Maar mijn vader had zo zijn plan, hij wilde dat mijn zussen en ik viool, piano en accordeon leerden spelen. Toen hij voor de zoveelste keer hoorde dat ik niet op vioollessen was verschenen, heeft 'ie hem over zijn knieën in stukken gebroken.”

Toch keerde de viool terug, later. Hij leerde voor zijn show zichzelf hoe hij erop moest spelen. Veel dingen leerde hij zichzelf, maar dat zat er ook al jong in. Toen hij als kind samen met een vriendje van school een marionettentheater in

de schuur had. Voor twee cent zat je erbij. Vooraf betalen. Linea recta gingen de theaterdirecteuren dan naar de snoepwinkel, nog voor de voorstelling. Zodat je de helft van het stuk niet kon verstaan door met toffees gevulde monden.

Revue

Zijn carrière ging automatisch daarop door. „Ik werd later gevraagd om een revue te schrijven voor de school hier. Later kwam daar ook de voetbalvereniging bij en andere scholen. Je raakte bekender en zo kwam ik ook met andere

mensen in aanraking.” Zo goochelde hij maar liefst 25 jaar samen met Willy Magnetica, fotoalbums vertellen het hele en de rest van het verhaal. Wie ontmoette hij niet tijdens die reizen door heel Nederland, van revue tot revue?

Persoonlijke groeten van Ciska Peters, Nico Haak, de Zangeres zonder Naam en Jan Blaaser, allemaal geordend en ingeplakt. André van Duin ontmoette hij voor het eerst in Hoogezand, waar hij in zijn Volkswagentje voorreed. Een totaal onbekende jongeman met brede lach en rood haar. Het leven zit vol verrassingen.

Achteraf? „Achteraf had ik het misschien anders willen doen. Echt mijn hele leven er voor inzetten. Nu was er altijd de zaak. En dat was natuurlijk wel een zekerheid.....maar toch. Als ik het opnieuw mocht doen zou ik er een opleiding voor willen volgen. En dan echt elke dag oefenen, oefenen, oefenen. Alleen nog maar daarmee bezig zijn. Die gok zou ik dan toch nemen.”

Weemoed weerklinkt af en toe door zijn verhaal. Dat het niet meer kan, ook al had je nog graag gewild. „Maar ze moesten mijn koffers voor me dragen. Alles voor me klaar zetten. Ik kreeg het niet meer klaar. 'Dat geeft toch niks' zeiden ze. 'Als je de muziek maar weer hoort....dan dans je wel weer. Jij bent net een oud circuspaard' ging het dan. En dat werkte ook wel, dan gingen we er weer tegenaan. Maar als ik dan 's nachts thuis kwam, kwam ik de trap niet meer op. Zo moe, zo moe.....”

Volgende maand is het officiële afscheid van entertainer Jonker, in zijn 'eigen' Broeckhof in Zuidbroek. „Ach, de jongens wilden het zo graag. 'Jij doet toch ook wel wat?' zeiden ze, daar gaan ze al zo'n beetje vanuit. Wat moet je, de mensen vinden het leuk. Het wordt een avondvullend programma.” Of hij er zin in heeft? Hij haalt zijn schouders op. Zijn gezicht spreekt boekdelen. Aan zijn lijf liever geen polonaise meer. Het doek mag nu vallen.

9D 5-9-93